

درس هجدهم

«پوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران» آموختنی‌ها

۱ بیان ویژگی‌های پوشش گیاهی در نواحی آب و هوایی ایران

۲ بیان ویژگی‌های پوشش جانوری در نواحی آب و هوایی ایران

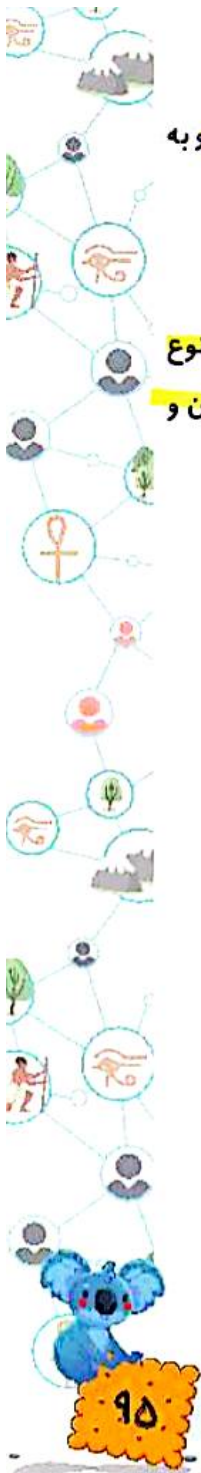

بخوان و بیاموز

هر ناحیه‌ی آب و هوایی گیاهان و جانوران مخصوص به خود را دارد. به گیاهان آن منطقه پوشش گیاهی آن منطقه و به جانوران آن منطقه پوشش جانوری آن منطقه گفته می‌شود.

ناحیه‌ی خزری

در ناحیه معتدل خزری به دلیل بارش زیاد باران، جنگل‌های بسیاری به وجود آمده‌اند. بیشتر درختان این جنگل‌ها از نوع درخت راش و درخت افرا هستند. سطح زمین هم پوشیده از چمنزارهای زیبا و سرسبز می‌باشد. در این ناحیه پرندگان و حشرات گوناگون، قورباغه، لاک‌پشت، مار و همچنین حیواناتی نظیر گراز و خرس و شغال زندگی می‌کنند.

ناحیه‌ی گرم و خشک

در ناحیه‌ی گرم و خشک به دلیل این که دوره‌ی گرما طولانی است و بارش کمتری در آن جا وجود دارد، گیلهان کمتری می‌روید. این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و گیلهانی در آن رشد می‌کنند که بتوانند در برابر کم‌آبی مقاومت کنند، مانند درختان نخل، پسته‌ی وحشی، گز و درختچه‌های خاردار.

«درختچه خاردار»

«درخت نخل»

«درخت پسته کوهی»

«درخت گز»

شتر

یکی از جانوران مخصوص ناحیه گرم و خشک، شتر است. شتر ویژگی‌های خاصی دارد که مهم‌ترین آن تحمل شرایط سخت صحرا و دملهای گوناگون و گرمای شدید و کمبود آب و غذا است. این حیوان علاوه بر این که وسیله‌ی اصلی رفت و آمد ساکنان ناحیه گرم و خشک است، از سوی دیگر می‌تواند خوراک و وسایل مورد نیاز دیگر را به انسان عرضه کند.

علوی

انسان می‌تواند از شیر و گوشت و چربی شتر تغذیه کند و از پشم شتر در ساختن خیمه‌ها، پتو و غیره استفاده کند. از پوست آن برای ساختن کفش و مشک استفاده می‌شود. کوهان شتر عضوی است که در آن آب و غذا به صورت چربی ذخیره می‌شود.

کف پای شتر پهن است، به همین دلیل این حیوان به راحتی می‌تواند روی شن‌های نرم حرکت کند و در آن فرو نرود. چشم‌های شتر، دارای مژه‌های بلندی است که به همراهی پلک‌ها چشم‌های او را از طوفان‌های شنی و تابش شدید آفتاب محافظت می‌کند.

دهان شتر، به گونه‌ای است که می‌تواند گیاهان خاردار را بجود و بخورد.

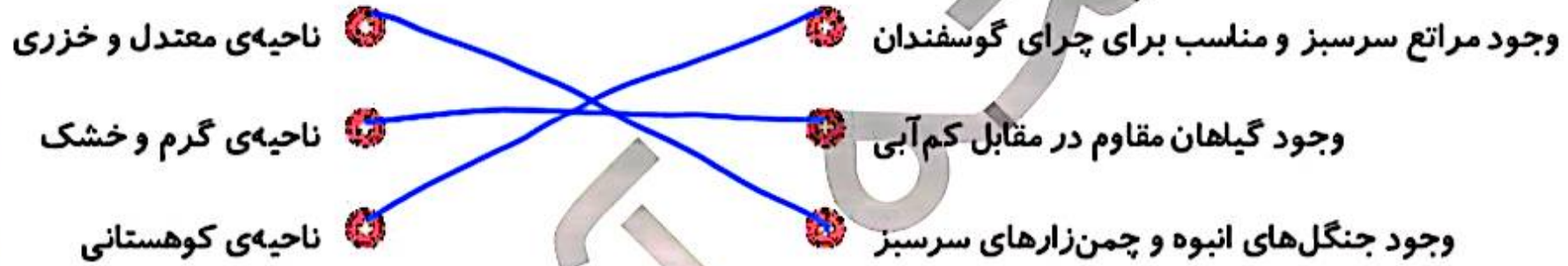
چشم شتر

پای شتر

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

الف: شترها در ماسه‌ها فرو می‌روند.

ب: جنگل‌های راش و افرا در ناحیه‌ی خزری رشد می‌کنند.

پ: در ناحیه گرم و خشک پوشش گیاهی فقیر است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۳

مخصوص آن منطقه

الف: در هر ناحیه‌ی آب و هوایی گیاهان می‌توانند زندگی کنند.

ب: **مژه و پلک** عضوی از شتر است که از چشم‌هایش در برابر طوفان و تابش آفتاب محافظت می‌کند.

با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

۴

الف: کدام یک از گیاهان زیر مربوط به ناحیه‌ی گرم و خشک است؟

۱) پسته‌ی کوهی

۲) بلوط

۳) گز

۴) درخت افرا

ب: کدام عضو شتر است که در آن آب و غذا ذخیره می‌شود؟

۱) شکم

۲) کمر

۳) کوهان

۴) ماهیچه‌های دست و پا

یوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران ▶ درس هجدهم

